

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:	
Helyben: Negyedévre	3 korona.
Egész évre	12 "
Vidéken: Negyedévre	5 "
Egész évre	20 "

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyesszám ára 4 fillér. ==
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Pályázók a városi tisztségekre.

— dec. 16.

Tegnap lejárt a pályázati határidő a városi tisztviselői állásokra. Puky Gyula főispánhoz tegnap dél után 5 óráig összesen 97 kérvényt adtak be, melyekből 12 állásra pályáznak. A 97 kérvényező közül nyolcan több állásra is pályáznak; ilyenformán a polgármesteri, főjegyzői, tanácsnoki, főügyészi, alügyészi, árvaszéki ülnöki, aljegyzői, közgyámi, mátai biztosi, házi pénztárnoki, gyámpénztárnoki, adópénztárnoki és esetleg megüresedő állásokra összesen százöt kérvényező jelentkezett.

A városi tisztikar ez idő szerint működő tagjain kívül számosan vannak a város társadalmi és közéletéből ismert férfiak, akik szintén

felajánlják tehetségüket a városi közigazgatás szolgálatára.

Kétség nélkül szép eredmény ez; és mert alig mondható, hogy a városi tisztviselői állások bármelyike is tulságosan nagy fizetéssel járna vagy gondtalan és munkásság kerülésére alkalmas életet biztosítana, azt kell hinnünk, hogy Debrecen város közjavanak előmozdításában önzetlen lelkesedéssel elég sokan szeretnének közreműködni.

Ez biztató jel a jövőre és megnyugtató jelenség; mert a törvényhatósági bizottság tagjai nem egy állás betöltésénél igen kiváló jeles erők közül válogathatnak.

A polgármesteri állásra ketten pályáznak: Komlóssy Artur helyettes polgármester főjegyző és Kovács József ügyvéd.

A főjegyzői állásra Vecsay Imre tanácsnok és Bészler Károly árvaszéki elnök a pályázók. A ta-

nácsnokságra (hat tanácsnokság) huszonhárman adtak be kérvényt. Sok új ember pályázik a tiszti alügyészségre. Versenytárs nélkül csak a házipénztárnokság pályázója van.

Ezuttal nem kívánunk a pályázók egyéni értékéről sem külön-külön, sem általánosságban nyilatkozni. Hiszen a *kijelölő bizottság* állapítja meg tulajdonképpen, hogy kik közül választhat a közgyűlés tisztviselőket. Es a kijelölő bizottság bizonyosan részrehajlatlanul, a város érdekében azokat fogja jelölni, akik a közbizalomra leginkább számíthatnak.

Tájékoztatásul ime itt közöljük a városi tisztségekre pályázók teljes névsorát:

Polgármester:

1. Komlóssy Artur.
2. Kovács József.

A debreceni régi nagytemplomról

— Egy új adat —

A Szabadság számára írta Zoltai Lajos.

A középkori Debrecen magasztos műemlékét, András apostol tiszteletére szentelt egyházat az 1802. évi tüzvész után készült kevésbé pontos és tökéletes rajz után ismerjük. Az alapról és homlokzatról felvett ábrák mindazonáltal megmutatják, hogy a középkor vallásos buzgóságának, műizlésének e sok századot túl élt nagy alkotása csucsives modorban épült föl. A vatikáni levéltár egyik becses okmánya pedig az utókor számára megőrizte a templom építőjének nevét, építésének idejét is. A vignonban székel XXII. János pápa diplomája mondja, hogy 1297-1317 között I. Imre váradi püspök építteté s ő szentel fel is Szent András apostol tiszteletére. A hagyomány pedig

azt is tudja, hogy ugyane helyen már a tatárjárás előtt állott egy kisebb köegyház. A népes és virágzó Debrecennek a reformáció előtt más kisebb templomai, kápolnái is valának. De a XVII. század első felében ezek nyomtalanul eltűnnek. Csupán a már ekkor is harmadfél száz éves multra tekintő András templom marad meg a hőslélekű Mélius és nála nál aligha kisebb reformátor társai által az evangyeliomi hitre vezérelt debreceni nép puritán gyülekezeti istentiszteletei számára.

Egy irtóztató tüzvész 1564-ben elhamvasztotta az egyetlen templomát is a kálvinista Debrecennek s mint köztudomásu, a sokféle csapás, különösen pedig a török szakadatlan sarcoltatásai miatt elerőtlenedett város közönsége sokáig képtelen volt romjaiból felemelni az öreg templomot. Két nemzedék kihalt, míg

Erdély dicső emlékű fejedelmének Bethlen Gábornak buzdítására és hathatós segítsége mellett újra fedél alá kerültek a romladozó konnos falak s a templomot újra felavathatták most már a Szent Háromság egy Istennek tiszteletére.

Az említett nagy tüzi romlás és az öreg templom felépítése közé esik az a városi nagyobb középítkezés, amelyről az 1570 évi jegyzőkönyvünk feljegyzése nyomán Szücs István is megemlékezik Debrecen sz. kir. város történelmében (I. k. 198 l.) következő képen:

„Ez évben (t. i. 1570.) Duskás Ferenc főbirósága alatt a városi tanács végzése folytán építetett fel minden hozzá tartozó épületekkel együtt a *külső ispotályi templom*, a mindenható Isten dicsőítésére és tiszteletére s a keresztyén hívőknek lelki nyugalmára.“

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz“ Debreczen, Fötér, a városházzal szemben

Ajánlja a teljesen szinmentes s kiváló jó hatású „Mollitergin“ arcz s kézbőr finomító s szépítő szerét, mely folyadék amig ártalmatlanságára nézve teljesen egyezik a vaselin s glicerinnel, hatásra nézve azokat jóval felülmúlja. Hatása gyors s biztos. A szél kifújta arczot vagy kezeket a legrövidebb idő alatt fehérré, puhává s üdévé teszi, s poudert alá is igen ajánlható. Mint bőrápoló szer páratlan! Egy üveg „Mollitergin“ ára 1 korona.

Főjegyző:

1. Vecsey Imre.
2. Bészler Károly.

Tanácsnok:

1. Vecsey Imre.
2. Bészler Károly.
3. Oláh Károly.
4. Király Gyula.
5. Körner Adolf.
6. Hajdu Gyula.
7. Dr. Medgyaszay Dezső.
8. Dr. Medgyaszay Miklós.
9. Varga Károly.
10. Szabó Kálmán.
11. Csóka Sámuel.
12. Lovassy Károly.
13. Dr. Boldizsár Kálmán.
14. Kone Akos.
15. Nagy Lajos számtiszt.
16. Csáky János.
17. Udvarhelyi Géza.
18. Id. Orosz László.
19. Szabó István.
20. Jeney Miklós.
21. Simonffy Gyula.
22. Juhász Ignác.
23. Bátor Debreceni Lajos díj-

nok.

Főügyész:

1. Abrahám László.
2. Magoss György.
3. Dr. Nagy Lajos.
4. Nagy Sándor.
5. Dr. Varga Lajos.

Alügyész:

1. Dr. Magoss György.
2. Dr. Szücs Géza.
3. Dr. Kovács József ifj.

4. Dr. Berger Andor.
5. Dr. Bacsó Dezső.
6. Dr. Vargha Kálmán.
7. Dr. Borsovay Jenő.
8. Dr. Dóczy Emil.
9. Dr. Fejér Ferenc.
10. Nagy Sándor.
11. Dr. Varga Lajos.

Árvaszéki ülnök:

1. Medgyaszay Dezső dr.
2. Medgyaszay Miklós.
3. Hanke Lajos.
4. Kovács Kálmán.
5. Dr. Tóby Elek.
6. Valyi Nagy Gusztáv.
7. Vargha Károly aljegyző.

Aljegyzők:

1. Vargha Károly.
2. Szabó Kálmán.
3. Tóby Elek dr.
4. Csóka Samu.
5. Dalmy Barna.
6. Dr. Tóth Emil.
7. Kovács Kálmán.
8. Szabó István nyug. pénzügyi
9. Illéssy Gyula.
10. Valyi Nagy Gusztáv.
11. Dr. Varga Elemér.
12. Dr. Váradi Szabó János.
13. Kun Béla.
14. Rózsa Ernő.

Közgyám:

1. Medgyesy Lajos.
2. P. Nagy Jenő.
3. Borus Béla.
4. Raics Gyula.
5. Zoltay Lajos.

6. Bernáth Lajos.
7. Papp József.
8. Nánássy Miklós.
9. Fittler Jenő.

Mátai biztos:

1. Farkas Berti.
2. Papp Ferenc adóvégrehajtó.

Házi pénztárnok:

1. Máthé Miklós.

Gyámpénztárnok:

1. Hanke Lajos.
2. Nánássy Miklós.
3. Dobschorb Nándor.

Adópénztárnok:

1. Koszorus Kálmán.
2. Nánássy Miklós.
3. Komáromy Antal.
4. Szentgyörgyi József.
5. Siposs György.
6. Dobschorb Nándor.
7. Mile Pál.
8. Mihályfi Ferenc nyug. vasuti
9. Horogh János.

tisztviselő.

Esetleg megüresedő állásokra.

1. Debreceni József.
2. Ifj. Széll István.
3. Zöld József.
4. Fejér Lajos.
5. Nagy Sándor.
6. Mihalovics Gyula.
7. Haranghy József.
8. Boruss Dániel.
9. Rácz Géza.
10. Tóth József.
11. Csapó László.
12. Nagy Gyula.

Az én igénytelen felfogásom szerint téves *külső ispotályi templomnak* fordítani a városi jegyzőkönyvnek vonatkozó latin szavait, amelyek ispotályt épen nem jelenthetnek, nem is jelentenek, habár *auditorium verbi dei* szók alatt csakugyan nem érthetünk mást, mint Isten ígéje hallgatására rendeltetett házat, templomot vagy imaházat.

Hogy is hangzik az eredeti följegyzés?

„Memoriale. Hyeme preterita per dominum Franciscum Duskas Judicem oppidi primarii ex voluntate Senatus, aedificatum est Auditorium Verbi Dei in Cymeterio cum omnibus aedificiis ad se pertinentibus, in laudem et honorem Dei omnipotentis Christique fidelium quietem.” (Protoc. 1570. 109 l.)

Az idézett feljegyzésben előforduló *cimenterium* nem jelenti, nem is jelentette soha az ispotályt. A régi templomok bekerített udvarát nevezték, nevezik ma is *coemeteriumnak*, magyarul, köznyelven *cinteremnek*. — Ez elnevezés még ama középkori szokásból származik, hogy a templomok környékét, udvarát temetőül használták. Innen a latin *coemeterium* *temető elnevezés*. A szóban lévő *cimenterium* tehát a szent András templom kőfallal kerített udvarára vonatkozik, amit én annyival inkább bátran következtethetek, mert még a XVII. század második feléből való egyik városi jegyzőkönyv is említi: a *nagytemplom cimenterionját* bizonyos ház örökbevallása alkalmával mint e házzal délfelől szomszédos területet.

Az 1870-ben épített auditorium

vagyis imaház pedig aligha volt más, mint az 1802-ben leégett öreg templom mellékhajója, mely 27 öl hosszú s 10 öl széles főhajó északi falához támaszkodott 8 öl hosszúságban és 6 öl szélességben. Valószínű, hogy a még akkor életben levő Méliusz Péter buzdítása következtében a megfogyatkozott erejű város mint ideiglenes templomot építette ezt az elég tágas auditoriumot, bizva Istenben, hogy majd megsegíti a régi templom felépítésére is. Mikor aztán ez az epedve várt idő csakugyan elkövetkezett; az auditoriumot, a főhajó falának áttörésével hozzákapsolták a templomhoz.

Én így vélem helyesen megmagyarázhatónak amaz 1570 évi szűkszavú följegyzést.

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők legnagyobb áruházába

Debreczen, Piacz-utca 47. sz.

Rendkívül olcsó árban lesznek elárusítva:

női és leány felöltők, valódi szörme boák, karmantyuk, muffok, szörme kalapok, sport sapkák, gyapju és selyem bluzok, és zsuponok.

Oriási nagy választék

13. Kovács Bálint.
14. Kiss Kálmán.
15. Károlyi Ferenc.
16. Szabó Ferenc.
17. Rankai Jenő.
18. Hathy Jenő.
19. Juhász József.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, dec. 15.

Ma mentelmi ügyeket tárgyalt a képviselőház oly csekély érdeklődés mellett hogy az ülést fel kellett függeszteni, határozat képtelenség miatt Nosza megszólalt minden telefonsengettyű egy negyed óra múlva ki kocsin, ki villanyoson sietett a házba, úgy hogy csakhamar száznál többen voltak jelen. A mentelmi tárgyalás legérdekesebb része az a vita volt, hogy Pichler Győzöt elővezessék-e vagy sem egy párbajtárgyalás céljából.

Végre is kisütötték, hogy a kiadás felesleges, mert egyszer már döntött e kérdésben a ház és így Pichler már tulajdonképen ki van adva, de elővezetni nem szabad.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Dániel Gábor.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Plósz Sándor, Cseh Ervin.

Elnök: fél 11 kor nyitja meg az ülést és bemutatja Kelemen Béla tápéi képviselő mandátumát. (Eljenzés a szélbalon.)

A ház ezután harmadszori olvasásban is elfogadta a horvat provizoriumot. Következtek

a mentelmi ügyek.

Krasznay ügye.

Maróthy László előadó javasolja, hogy a rágalmozás vétségével vádolt Krasznay Ferenc mentelmi jogát függesztsék fel.

Komjáthy Béla hosszabban fejtegeti a mentelmi jogot és annak a külföldi államokban való alkalmazását s azután rátér a jelen esetre, a melyben Krasznay Odescalchy herceg négy alkalmazottja ellen büntető feljelentést tett hibás pénzmanipulációk miatt, ő maga (Krasznayt is) kárt szenvedett. E feljelentés miatt perelték be az illetők rágalmozás miatt. Ebben zaklatást lát. Mert a bíróság még véglegesen nem is határozott és indítványozza, hogy a ház Krasznayt ne adja ki. (Helyeslés.)

Mandel Pál csatlakozik Komjáthy indítványához, **Kossuth** Ferenc is csatlakozik, egyszersmind kéri, hogy a ház intézkedjék, hogy a bíróság ne mondja, már előlegesen rágalmozásnak, csalásnak, — sikkasztásnak az egyes eseteket, a mikor még az benincs bizonyítva. Nagyon kellemetlen az, hogy már hetekkel, hónapokkal előbb súlyos vádakkal illetnek egyes képviselőket, a kikről utóbb kiderül, hogy semmi büntetendőt sem követtek el. (Általános helyeslés.)

Maróthy előadó megjegyzése után a ház egyhangulag Komjáthy indítványát fogadta el és Krasznayt nem adták ki.

A ház határozat képtelen.

Maróthy előadó ezután Molnár Jenő kiadását javasolja, mert a politikai lapnak szükséges kaucióval nem bíró csongrádi lapja politikai cikkeket közölt.

Várady Károly és Sebess Dénes a kiadás ellen szólal fel.

Elnök felteszi a kérdést s a szavazásnál a többség ki nem vehető.

Felkiáltások a szélbalon: A szavazatokat olvassák meg.

Elnök megolvastatja a szavazatokat a mikor is kiderül, hogy a ház nem határozatképes, mert 60-an sincsenek jelen. Ennélfogva az ülést fel függesztette 10 percre.

A szünet után végre 100 nál többen jelentek meg és ekkor Molnár Jenő nagy többséggel kiadták.

A bünesetek megnevezése.

Becsületsértéssel vádolt Eremit Pál mentelmi jogát nem függesztették fel, de a szavazás előtt **Benedek** János határozati javaslatot nyújtott be, a melyben kimondatni kérte, hogy a büneslekmény megnevezése mellőztessék a megkereséseknél és csak az illető §§ ok neveztesenek meg. A vádolt szót szintén mellőzzék, mert az illetők ekkor még nem vádoltak, csak panaszkodtak. (Helyeslés.)

Plósz Sándor miniszter azt tartja, hogy a büneslekmény megnevezésétől a bíróságot függetlenségének érintése nélkül eltüntetni nem lehet. Ellenben a vádolt szó helyett a panaszolt szót kell használni. (Helyeslés.)

Olay Lajos ugyanily szellemben szólal fel, mire a ház **Benedek** határozati javaslatát elvetette.

A ház ezután az izgatás vétségével vádolt Pavlovits Ljubomir s párviadal vétségével vádolt gróf Forgách Antal és Olay Lajos mentelmi jogát felfüggesztették, ellenben a becsületsértéssel vádolt **Bozna** Miklóst nem adták ki. A becsületsértéssel vádolt **Ováry** Ferencet kiadták, a becsületsértéssel és rágalmozással vádolt **Lovász** Mártont is kiadták. (Tóth Béla író panaszára.)

Kossuth Ferenc ama határozati javaslatát, hogy a ház napirendjében ne nyomják ki a büneslekményeket, egyhangulag elfogadták.

Olay Lajos ama indítványát, hogy egyáltalán ne nevezzék meg a büneslekményt, nem fogadták el.

Elővezetessék-e Pichler ?

Maróthy előadó javasolja, hogy egy párbajtárgyalásra Pichlert nem tudták beidézni, illetve többször nem jelent meg, ennélfogva a bíróság az elővezetést kéri. Javasolja, hogy ily címen ne adják ki Pichlert.

Plósz Sándor miniszter abban a nézetben van, hogy itt tulajdonképen nincs is határozatnak helye, mert a Ház ebben a kérdésben már akkép döntött, hogy Pichler kiadatik, de elővezetni nem szabad. (Helyeslés.)

Barabás Béla ugyanily szellemben beszél és szintén határozati javaslatot nyújt be.

Olay azt hiszi, hogy a miniszter most tévedésben van, mert Pichlert még a múlt országgyűlésen adták ki.

Maróthy felolvassa a Ház előbbi határozatát, amelyből kitűnik, hogy Olay tévedett.

Buzáth az elővezetetésre is ki akarja adni Pichlert. A Ház azonban a miniszter javaslatát fogadta el és az előbbi ha-

tározat maradt fenn. A másik ügyben Wallburg báró butorainak elszállítására miatt csalással vádoltatván Pichler, a Ház kiadta, valamint kiadta a sikkasztással vádolt Eötvös Bálintot is.

Elnök javasolja térjenek át a kérvényekre.

Olay ezt ellenzi.

Széll Kálmán miniszterelnök is abban a nézetben van, hogy a mentelmi ügyeket folytassák.

Ezek után **Kubinyi** Gézát becsületsértés miatt, párbajjal vádolt **Luby** Gézát és Györfly Gyulát kiadták.

Udvary Ferencet, akit hamis váddal vádolnak, a bizottsági javaslat ellenére nem adták ki. A többi mentelmi ügyben a bizottsági javaslat szerint határoztak: **Lovász** Márton mentelmi jogát megsértettnek mondták ki a népfelkelési büntetés miatt. **Széll** Kálmánt a Ház megtorlásra hívta fel. **Bakó** József ügyében a balatoni társaság ismert levele miatt a mentelmi jog sérelmét nem mondták ki.

Holnap a kivándorlási javaslatokat és kérvényeket tárgyalják.

Hajdúvármegye közgyűlése.

— dec. 16.

Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága tegnap tartotta rendes téli közgyűlését a vármegyeháza nagytermében, **Puky** Gyula főispán elnöklése alatt.

A 80 pontból álló tárgysorozat a Boesckay szobor ügyén kívül nagyobb a közönséget közelebből érdeklő tárgyat nem tartalmazott s úgy a délelőtti, mint a délutáni közgyűlésen jobbra az állandó választmány lapunkban már ismerttetett jelentését fogadták el.

Nagyobb vita indult meg a felett, hogy a Boesckay szobrot a hajdu városok melyikében állítsák fel.

Ifj. **Lengyel** Imre szólt elsőnek a tárgyhöz, azt javasolva, hogy Boesckay szobrát Debrecenben állítsák fel és pedig egy nagy lovasszoborral örökítsük meg a nagy hajduvezér emlékét.

Brassay Károly 6 szobrot kíván felállíttatni, a Hajdu városok mindenképpen, de pótdó nélkül.

Jánossy Zoltán ugyanilyen értelemben szólal fel.

Padra Sándor nem szobrot állítana Boesckay emlékének, hanem valamely kulturális alapítványt létesítene Boesckay nevére.

Sóvágó Gábor H.-Böszörményben javasolja a szobrot felállítani s hozzá járul ehez a javaslathoz **Simon** Károly, aki a szobor alapja javára áruba boesckajtaná a régi h.-böszörményi székházat is, melyből szép jövedelem folyna be.

A közgyűlés nagy többséggel kimondja, hogy **Boesckay** szobrát Hajdu-Böszörményben állítja fel s a további teendőkkkel megbizzza a szobor bizottságot.

Ezután a szoborbizottságba 5 tagot választottak és pedig **Lévay** Mihályt, Dr. **Nagy** Lajost, **Farkas** Gábort, **Soltész** Farkast és **Sóvágó** Gábort.

Kimondta a közgyűlés azt is, hogy a vármegyei alapokat, a melyek jelzálogi biztosíték nélkül el nem helyezhetők, a **Debreceni Nagy Takarékpénztárban** helyezi el teljes összegben.

Rásó Gyula alispánnak a vármegyei hivatalos órák megállapítására vonatkozó javaslatát elfogadta a közgyűlés.

Elhatározták továbbá a jelen voltak, hogy **Szatmárnémeti** és **Arad** városok

átiratát, melyekben az ujone jutalék fel-emelése ellen a képviselőházhoz megküldött feliratokat pártolás végett megküldik, pártolólág fogadják s hasonszellemű felirattal támogatják.

Ugyanilyen határozatot hoztak a Nyitra vármegye által megküldött s a nemzetiségi mozgalmak terjeszkedésének meggátolását célzó átiratra is. Elhatározták, hogy hasonló szellemű feliratot küldenek a képviselőházhoz, kérve hogy a magyar ellenes izgatók szigorubb megbüntetésére a büntetőtörvény erre vonatkozó szakaszai módosittassanak.

A közgyűlés Schweidel József, v. tanuhalált halt 48-as tábornokunk szobrára 50 koronát szavazott meg, továbbá elhatározta, hogy 200 koronával belép az Erdélyi Kárpát Egyesület alapító tagjai közé.

A Kaba-Nádudvar helyi érdekű vasut építésére már egy izben megszavazott 40,000 koronának újból való megszavazását szintén kimondta a közgyűlés, illetve az 1902. szeptember havában erre vonatkozó érvényét veszített határozatának hatályát újabb egy évre kiterjesztette.

KÖZIGAZGATÁS.

A tanyai iskolák ügye.

— Bizottsági ülés. —

— dec. 16.

Tegnap délután Oláh Károly városi tanácsos elnöklete alatt ülést tartott a a népnevelésügyi bizottság, a mely ülésnek egyetlen tárgyát a tanyai iskolák nyomoruságos viszonyai képezték, a mely sajnálatos állapotok külbömben élénk megbeszélés tárgyát képezték a legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésen is.

Az ülésen jelen voltak Kiss Albert K. Tóth Kálmán, Materny Lajos, Nagy Zsigmond dr., Kuthi Zsigmond, Fábian Mór.

Oláh Károly ismertette a tanyai iskolák ügyét. A debreceni tanyai iskolák ügye nagyon vigasztalan állapotban van. Az írni és olvasni nem tudók száma ijeszten szaozrodik évről-évre. Az iskolák rendezését erősen sürgeti is a királyi tanfelügyelő, a kinek javaslatára a közigazgatási bizottság elhatározta, hogy március hóra erről az ügyről jelentést kíván a városi tanáestól.

Kiss Albert nagyon jól tudja, hogy a tanyai iskoláztatás ügye milyen sajnálatos állapotban van. A Halápon és a Bánkon például több mint 100 gyerek nem járt soha iskolába, dacára, hogy az iskoláztatás idejét már régen elérték. Addig azonban nem rendezhetjük ezt az ügyet, míg az összes iskolába nem járó iskolakötelesek számát nem tudjuk számszerűleg. Csak ha megfelelő kimutatás áll rendelkezésünkre, akkor lehet rendszeres tervet kidolgozni.

Kuthi Zsigmond lehetetlennek tartja, hogy 3000 tanköteles közül csak egy gyerek is iskola nélkül maradjon. Apródonként, fokozatosan kell felállítani az iskolákat olyan helyeken, a hol a legtöbb az iskolakötelesek száma. Hozzájárul Kiss Albert indítványához.

Materny Lajos és Nagy Zsigmond szintén ilyen értelemben szólalnak fel.

A bizottság végül elhatározta, hogy az összes felekezeti iskoláktól statisztikai adatokat kérnek s tanulmányozni ogják Kecskemét, H.-Mezővásárhely és

Nyiregyháza iskolaügyeit, a hol a tanyai iskolák ügye mintaszerűleg rendezve van.

× **Debrecen küldöttsége a miniszterelnöknél.** Tegnap délben fogadta Széll Kálmán miniszterelnök Debrecen város küldöttségét, melyet Dobieczy Sándor orsz. képviselő, Komlóssy Artur h. polgármester és Abraham László tiszti főügyész képviseltek. A miniszterelnök — mint tudósítónk táviratozza — rendkívül szivesen fogadta a küldöttséget és Komlóssy Artur szavaira válaszolva, midőn a város feliratát átvette, kijelentette, hogy Debrecen város kérését az országos javító intézetnek Debrecenben való felállítása iránt figyelembe veszi és ha nincsenek akadályok, szivesen teljesíti Debrecen város kívánságát. A küldöttség előadta az ügy előzményeit, szöbe hozta az 1893-ban kötött szerződést; mire Széll Kálmán megígérte a kérdés sürgős tanulmányozását és elintézését.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmúzeum, nyitva minden vasárnap és ünnepe napon d. e. 9—12-ig.

Dec. 22 Városi tisztújító közgyűlés.

Dec. 29. Törvényhatósági bizottsági tagokválasztása d. e. 8 órától d. u. 4 óráig.

* **A tisztújítás** december 22-én lesz. Ma már december 16-ka virradt ránk. Tehát még mindössze hat nap választ el a városunk jövőjére oly nagy jelentőségű eseménytől. Addig igazán elvárhatunk, a nélkül, hogy türelmünket veszítve, alkalmat adjunk minden áron a személyeskedés terének sikos jegére táncolni kívánczozó laptársunknak, a Debrecen-nek az áldatlan marakodásra. Tegnap már megint belénk kötött és mindjárt támadása elején elárulta, hogy éktelen haragjában se lát, se hall, nemcsak írni elfelejtett, de jól olvasni sem tud. Szókimondó, igazságos véleményünket elferdíti, mondataink elejét lenyelve, egy-egy megcsontított értelmű szóba kapaszkodik s valósággal nem tud hová lenni dühében. Ugyan mire való ez a berzenkedés? Mért akarja a Debrecen már azt is jobban tudni, mint mi magunk, hogy ki írja cikkelyeinket? Miért szeretné okvetetlenül a szerkesztőséget a személyeskedésre kényszeríteni? Hiszen annyit bizonyára a Debrecen is tud, hogy azokat az igazságokat, melyekért egy-egy ujság küzd, mindig és mindenütt a lap vállalja, a lap a maga teljességében, mint a sajtó egyik terméke, mint a közvélemény egyik nyílt szószólója, nem pedig ez vagy az a hirlapíró. Személyek belekeverésével tehát lehetetlen a lap igazságait megdönteni s a felvetett kérdés világosságát személyi vita erőszakolásával elhomályosítani. Ami aztán a Debrecen nézetét a Szabadság cikkelyeiről illeti: annak felette örven-

dünk, hogy a Szabadság minden írása szálla a Debrecen szemében. Ez azt bizonyítja, hogy elevenre tapintunk és fáj, amit irunk, mert igaz. Meggyőztük immár az ingadozókat is teljesen, hogy a függetlenségi párt jelöltjének polgármestersége a város ártalmára lenne; meggyőztük a kételkedőket, hogy igenis Debrecen város jövője, boldogulása érdekében a két jelölt közül egyedül a Komlóssy Arthur megválasztása válhatik a város javára. És mi egyebet nem is akartunk. Nekünk kötelességünk volt óvni a polgárságot olyan befolyásoknak való engedéstől, melyek lehetlenné tennék Debrecen fejlődését, virágzását. Hála istennek a szemek megnyitak és ma már párt és vallás külbömbég nélkül látja a nagy többség, hogy az a derék, igénytelen férfit, aki csak kényszerítő rábeszélésre engedett a párthatározatnak, alkalmatlan a debreceni polgármesterség betöltésére. A város e jólelkű, egyszerű, polgára folytathatja tevékenységét tovább is mint városatyja és magánember, tiszteltreméltó egyénisége élvezni is fogja a közbeesülést; de a választók nagy többsége a súlyos felelősség tudatában megérlelte azt az elhatározását, hogy Debrecen városának jól felfogott közérdekében Komlóssy Arturt választja meg polgármesterré. És amidőn ezt hirdetjük, egy pillanatig se jut eszünkbe kívánni, hogy ez a Debrecen tetszésével találkozók. Sőt nagyon természetesnek tartjuk, hogy a tisztelt laptárs az ellenkezőt állítsa és vallja. Mi ezért őt soha nem bánthatók, nem is kisebbitjük. — Annál kevésbé, mert mi nem a Debrecen című laptársat óhajtuk meggyőzni, hanem Debrecen város közönsége egy (szerintünk jelentékenyen nagyobb) részének meggyőződését fejezzük ki s a magunk erejével, ahogy isten tudunk adta, igyekszünk kifejezni azt, amit a város lakosságának többsége vall, érez és kíván.

* **A városi múzeum elhelyezése.** A Lőfkovies-féle gyűjtemény tárgyait, melyek a debreceni városi múzeum alapját megvetették, egyelőre nem tudta Debrecen városa alkalmas és a célnak megfelelő épületben elhelyezni. Ugy határozott tehát a múzeumot fentartó műpártoló egyesülettel egyetértőleg, hogy a volt gazdasági tanintézet termeiben fogja a múzeum tárgyait elhelyezni. Erre azonban előbb ki kellett kőzni a földmívelésügyi miniszter engedélyét, aki tegnap ide érkezett leiratában tudatja, hogy szivesen beleegyezik abba, hogy a múzeum tárgyai a volt gazdasági tanintézet 3 földszinti és 3 emeleti termében helyeztesenek el, természetesen csak ideiglenesen.

* **Elhunyt urasszony.** Balás Ödön né született Nyiry Anna urasszony tegnap délelőtt rövid szenvedés után meghalt. Az elhunyt urinó, ki kedvességéért, nemes, jó lelkéért meleg szeretettel vettek körül ismerősei, tisztelői, — Debrecen előkelő társadalmának egyik legkedvesebb tagja volt. Két napig volt beteg, s

a két nap elég volt arra, hogy a halál befejezze könyörtelen munkáját. — A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki: Balás Odön és gyermekei: Iván, Marcsa és Olga, továbbá Kozma Ferencné Nyiry Erzsébet, férje és gyermekei, Nyiry Ferenc, fájdalomtól megtört szívvel tudják a legjobb hitves, odaadó, anya, jó testvér és gyermeknek Balás Odönné született Nyiry Annának, életének 38, boldog házasságának 20-ik évében f. hó 15-én reggeli egyegyediz órákor, két napi betegség után váratlanul bekövetkezett megrendítő halálát. A megboldogult hamvai f. hó 17-én szerdán d. e. fél 11 órákor, Burgondia-utca 16. számú gyászházánál fognak be-szenteltetni és a róm. kath. temetőben eltemettetni. Lelki üdvéért a gyászisten-tisztelet 18 án d. e. 9 órákor fog a hely-beli róm. kath. templomban megtartatni. Aldás kísérje feledhetlen halottunk em-lékét!

* **A székely bazár.** A székely bazár rendező bizottsága tegnap tartotta utolsó értekezletét, melyben a bazár rendezése és megnyitásának részleteit állapította meg a bizottság. A székely bazárt e hó-nap 21-én délelőtt 10 órákor nyitja meg ünnepélyesen Puky Gyula főispán a bazár védnöke. A bazárra érkezett tárgyak elrendezése ma kedden veszi kezdetét, s a végrehajtó bizottság e hét folyamán, állandóan működésben lesz. A teljesen kész székely bazárt 20 án délután fél 4 órákor fogják a sajtónak, a rendező nagy-bizottságnak, s a felkért és még ezután felkérendő elárúsító hölgyeknek bemutatni. Öröndetes tudomásul vette a bizottság Darányi Ignác földmívelési miniszter leiratát, melyben Udvarhely, Háromszék és Marostorda vármegyék iparfejlesztő bizottságainak 1000 koronát utalt ki, hogy azon a bazáron résztvevő székely földmívelő háziiparosok készítményeiből részére bevásárlásokat eszközöljenek. Ugyancsak tudomásul vette a bizottság Háromszék vármegye iparfejlesztő bizottságának azon értesítését, hogy a bazárra szánt tárgyakat már vasutára tette, továbbá az Udvarhely megyei iparfejlesztő bizottság azon értesítését is, hogy a székely bazár és az itteni viszonyok tanulmányozására Soly-mossy Endre tanárt kiküldötte.

* **A vadásztársulat figyelmébe.** Egy nagyon érdekes és figyelemre méltó levelet kaptunk tegnap. A debreceni vadásztársaság egyik tagja — ismert uri ember — szólítja fel benne a társulat választmányát: ne hagyja kipusztulni a debreceni vadászterület fogolyállományát. Közismert dolog és a közelmúltban keservesen tapasztalták Magyarországnak azelőtt fogolydus vidékein, hogy magas és tartós hó, főleg ha 8—10 fokos, vagy mint jelenleg 10—15 fokos hideggel jár, — egy télen át kiirtja az egész fogolyállományt. A vadásztársulat választmányára gondoskodják arról, hogy például a Cserén, Halápon s az ugynevezett Vaekamrában a foglyoknak eleséget hintessen szét. Sokba nem kerül, a malmokban olesó pénzen be lehet szerezni az ugynevezett csirkebuzát s egy talyigás ember napról-napra szépen elvégezheti az etetést.

A vadásztársulat választmányára a fenti figyelemreméltó felhívást nem teheti egyszerűen ad akta, mert saját jól fel-fogott érdekében áll legelőször a vad-állomány megmentése, fenntartása, szaporítása, esetleg felfrissítése. Angliában százezreket áldoznak dus fogolyállomány

létesítésére, — ezt a feanti kis áldozatot pedig az idei zord tél határozottan parancsolja.

* **A tél.** A földmívelésügyi miniszterium vizrajzi osztályához tegnap érkezett jelentések szerint a Dunán s mellékfolyóin kétnap óta a jégviszonyokban változás nem állt be. A Duna tegnap óta Budapestnél 4 centimétert áradt s mai magassága 12 centiméter. A mellékfolyókat illetőleg csak annyiban történt változás, hogy a Száván is megkezdődött a gyenge zajlás. A hőmérséklet állandóan igen alacsony s általában 20—25 minusz között változik.

* **A gyalogjárók fölhintése.** A tél be-álta óta a járókelő közönségnek állandó veszedelme a sikos gyalogut. Alig van nap, hogy néhány ember el ne csusz-szék és ki ne törje karját vagy a lábát. A rendőrség most újból figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy házaik előtt a gyalogjárót hin'sék föl és tartásuk tisztán, mert mulasztás esetén szigorúan meg fogják őket bírságot. A komoly felhívásnak remélhetőleg meg lesz a kellő fogantaja.

* **Sikerült hajtóvadászat.** A debreceni vadásztársulat vasárnap délután jól sikerült vadászatot rendezett Orosz Sándor elnök és Gréf Sándor vadászat rendező vezetése mellett. A 24 fokos hideg sem volt képes megriasztani a fáradhatlan Nimródokat s vígan ropogott a puska. Terítékre került 64 nyul.

* **Kossuth dalkör Debrecenben.** Halhatatlan Kossuth Lajosunk nevére ékesítette magát az a derék dalegyesület, mely a múlt hónapokban alakult Debrecenben, de működését még nem kezdhette meg, miután az egylet alapszabályait tegnapig a miniszter még nem hagyta jóvá. Tegnap végre megérkezett a belügyminiszter erre vonatkozó leirata, melylyel a *Kossuth dalkör* alapszabályait jóvá hagyta.

* **Melegedő szoba.** A debreceni zsidó nőegylet a hidegebb idő beálltával segíteni akar azokon a szegényeken, akik nem élvezhetik a fűtött szoba jótékony melegét. Egy kérvényt adott be ugyanis Debrecen város tanácsához, melyben azt kéri, hogy a város jelöljön ki a város bármely helyén egy melegedő szobát a szegény szűkölködők számára. Az egylet ad a melegedő szoba befűtésére fát s gondoskodik arról, hogy a szobában ott-hont találjanak azok a szerencsétlenek, a kik az idei kemény tél miatt ugyan-csak rá vannak szorulva embertársaik szeretetére. A város sürgősen határozni fog a nőegylet felebaráti szeretetre valló kérelméről.

* **Halálozások.** A tegnapi nap folyamán következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalnál: Szatmári Julianna ev. ref. 12 éves, özv. Domokos Györgyné róm. kath. 33 éves, Molnár (névtelen) ev. ref. 1 napos, Balázs Ilona ev. ref. 16 napos, Balás Odönné róm. kath. 38 éves, Boda János ev. ref. 62 éves, Király László ev. ref. 15. napos.

* **Elhalasztott előjárósági ülés.** Az ipartestület elnöksége a december 25-ére eső ipartestületi előjárósági ülést, tekintettel a karácsonyi ünnepekre, 27-én délután öt órára halasztotta el.

* **Szobátűz.** Szabó János agárdi-utca 14. számú lakásán tegnap estefél szobátűz volt. A szoba berendezése teljesen elégett, — a tűz továbbterjedését azonban a gyorsan kivonult tűzoltóság-nak sikerült megakadályozni.

* **A debreceni kézügyesítő-egylet.** Szépen halad a maga megkezdett útján a hajdumegyei és debreceni kézügyesítő-egylet, a melynek műhelyében most is serényen folyik a munka. Elismerést érdemel az egylet derék vezetősége a kézügyesítő foglalkozások népszerűsítéseért s ezt jól esik most kijelentenünk, mikor az ipartestület karácsonyi kiállításán fel-tünést keltettek azok a munkák, a melyeket egy kereskedő tanonc, a kézügye-sítő-egylet derék növendéke készített. A kézügyesítő tanfolyam tanulói különben a helybeli közép, polgári és elemi isko-lából kerülnek ki s mindenik szakon 10—10 növendék dolgozik.

* **Téli katonai gyakorlat.** A harmadik honvéd gyalogezred egész legénysége nagyobb szabású téli gyakorlatra vonult ki tegnap délután. Egész délután foly a meneteles s az éjszakát is kinn töltötték a mezőn, egy hóból készült 20 méter hosszú és 2 méter mély kunyhóban. A gyakorlat reggel 5 órákor ért véget.

* **Kéménytűzek.** Tegnap két helyen is volt kéménytűz és pedig Hatvan-utcán egyik házban és — óh a sors humora milyen ötletes, — a rendőrség bünygi osztályánál. Komolyabb következménye azonban egyik kéménytűznek se lett.

* **Elvesztett kutya.** Egy fehér tarka hosszú szőrű faj kutya elveszett. A megtaláló illő jutalomban részesül, ha a II. kerületi kapitányságnál beszolgáltatja az ebet.

* **A hideg.** Tegnap sem engedett a hideg egy szemernyit se szigorúságából s 18—20 fok körül ingadozott a hőmérő. A munkanélküli népséggel a hideg miatt sok baja is van a rendőrségnek. Tegnap is két cigány asszonyt fogott el a rendőrség, akik *Konrad* helybeli mézeska-lácsos mestertől mézet loptak. Természe-tesen most a rendőrség foglyai.

* **Egy muffot elcsesért valaki a Bika szálló nagytermében a Geyger Stefi hangversenye alkalmából. A muff vissza-cserélhető a Bika szálló irodájában.**

EGYHÁZ és ISKOLA.

Protestáns estély. Immár a harmadik protestáns estélyt rendezték a főiskola hittanhallgatói és erről is a teljes elismerés hangján szólhatunk. A nagyszámu közönség őszinte szeretettel fogadja a kálvinista diákok magasztos célt szolgáló mozgalmát s szeretetének egész melegével teszi magáévá. Az estély műsora különben változatos és minden ízében sikerült volt. Az énekkar megnyitóját után *Karácsony Ottila* urhölgy Szabolcska: Magyar pap c. költeményét szavalta mély érzéssel és sok tudással. *Balogh Ferenc* theologiai tanár szép szónoki beszéd-ben ismertette a hitújítás keretében a bibliának történetét. Az énekkar száma következett ezután *Hajdu László* jh. magánénekével. *Csernátóy Kálmán* jh. szellemes felolvasása után *P. Nagy Zoltán* magas színvonalon álló zongora játéka gyönyörködtette a közönséget, majd pedig *Erdei Károly* th. tartott vallásos érzelmekkel áthatott szabad előadást. *K. Tóth Kálmán* ev. ref. lelkész néhány Krisztus mondát olvasott fel és a közönség kívánságára egy lendületes hazafias költeményt. Végül az énekkar adott elő a tőle megszokott szabatossággal néhány darabot.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Dec. 16 kedden *Niobe*, daljáték.
 Dec. 17 szerdán *Tosca*, színmű.
 Dec. 18 csütörtökön *Tosca*, színmű.
 Dec. 19 pénteken *A fősvény*, vígjáték,
 Dec. 20 szombaton *Lotti ezredesei*, énekes bohózat,
 Dec. 21 vasárnap délután *A kornevillei hangok*, daljáték, este *A föld*, színmű. Előszór.

— (Molière-est.) Napok óta kongó üres a színház. És ez a riasztó üresség szebben magasztalja Debrecen város művelt közönségének felett jó ízlését mint akármilyen dicsőítő vers. Hiába ócsárolják annyiszor és oly méltatlanul ezt a finom, előkelő, művészi érzékű közönséget: nem lehet őt holmi Jesszus na! rikkantásokkal megtéveszteni; viszont a valódi művészetet, a fenséges költői alkotásokat egy város közönsége sem becsüli jobban, mint a debreceni. Pénteken *Molière* remek műve *A fősvény* kerül színre; meg merjük jósolni, hogy ezen a Molière-estén meg fog telni a színház. Es ez természetes is. Mert a színházat erre az estére ismét a legtökéletesebb emberi művek egyikének magaslatos templomává avatják és ilyenkor a debreceni közönség tódul a színházba, hogy teljes gyönyörűséggel kivegye részét a nemes, tiszta élvezetből. Erre bőven lesz is alkalom pénteken este. Molière *Fősvény*-e már a költő életében óriási diadalt, forduló pontot jelentett; a letűnt harmadfélszáz esztendő pedig nem tette avulttá a *Fősvényt*, hanem ragyogóbbá. Őszinte örömmel tereljük a debreceni közönség figyelmét a pénteki estére: aki pompásan akar mulatni, el nem marad a *Fősvény* előadásáról.

TAVIRATOK.

Körber a királynál.

Bécs, dec. 15. (*Saját tudósítónk távirata*.) A király ma *Körber* osztrák miniszterelnököt fogadta, aki jelentést tett *Széll* Kálmánnal tegnap folytatott tanácskozásáról. Hír szerint a két miniszterelnök még nem jutott végleges megállapodásra a kiegyezésben, de a döntés új évig okvetlenül bekövetkezik. Ujabb jelentés szerint a két miniszterelnök néhány nap múlva ismét találkozik.

Közművelődési palota Temesvárt.

Temesvár, dec. 15. (*Saját tudósítónk távirata*.) Tegnap itt *Molnár Győző* dr. főispán elnöklése alatt nagyszabású értekezlet volt az országos muzeumi főfelügyelőség képviselőitében *Szalay Imre* miniszteri tanácsos és *Radisics Jenő*, az iparművészeti muzeum igazgatója, továbbá a város és a megye, a muzeumtársulat és számos tudományos egyesület képviselői részvételével.

Az értekezlet elhatározta, hogy Temesvárott kulturpalotát építenek, a melyben elhelyezik a muzeumtársulat gyűjteményeit, a városi közkönyvtárt, az iparművészeti és az etnográfiai muzeumot. A palota költségeit 200.000 koronára

irányozták elő. *Szalay* miniszteri tanácsos kilátásba helyezte, hogy a kulturpalota ügyét a kormánynál a legmelegebben támogatni fogja. Az értekezlet a matározatról táviratilag értesítette a miniszterelnököt és a kultuszminisztert s a további teendők eeljárásból *Molnár* főispán elnöklése alatt végrehajtó bizottságot küldött ki.

A venezuelai bonyodalom.

London, dec. 15. (*Saját tudósítónk távirata*.) Venezuela ellen fegyveres erővel kellett fellépni. A kitűzött határidő letelével a hadihajók akcióba léptek.

La Guayra, dec. 14. Puerto Cabello bombázása 45 percig tartott. Háromnegyed 5 órakor megérkezett *Castro* távirata, a melyet azonban már nem lehetett 5 óráig vagyis a bombázás megkezdésére kitűzött határidőig a hadihajókra juttatni. *Castro* táviratában utasította a hatóságokat, hogy minden követelt elégtételt adjanak meg. A hadihajók ágyui romba döntötték a *Salano*-erődöt és a *Libertador*-erődöt. Az utóbbinak parancsnokát elfogták. Mindössze két ember sebesült meg. A *Charybdis* hadihajó legénysége elfoglalta ezt az erődöt és hasznavehetlenné tette az ottani ágyukat.

Gabonatözsde.

Budapest, december 15. (*Saját tudósítónk távirata*.) Buzakinálát mérsékelt, vételkedv jó. Szilárd irányzat mellett 6000 méter-mázsa került forgalomba 5-től 7 és fél fillérig drágább áron. Egyéb gabonanemek drágábbak. Idő hideg.

Buza áprilisra	0.00—00.
Gabona áprilisra	7.93—94.
„ októberre	6.81—82.
Zab	6.35—36.
Tengeri májusra	5.85—86.
Repece	12.00—12.10.

Regénycsarnok.

A PÁNDY-KISASSZONYOK.

— Regény. —

Írta: *Rudnyánszky Gyula*.

Folytatás 39

Szalaci Zoltán egész éjjel nem aludt, mert *Pándi Adorján* igen rosszul volt és nem akarta szegény öreget az ápoló inasra bízni. Jobban bizott még a kulesárnéban, de hajnal felézt is elnyomta a buzdóság, fáradt esontjaival bóbiskolva dőlt a kuckóba szegény egy összegöngyölt szmirna-szőnyegre.

Zoltán a fenyvesbe ment felüdülni kissé.

A közelben rigók füttyörésztek és *Zoltán* leült egy orgonabokor alá a fűbe, gondolataiba merülve.

*Zoltán*on kívül csak *Jolán* volt a parkban, a ki mindig igen jókor szokott kelní. *Zoltán* tudta, hogy a lány már visszatért rendes hegyi sétájáról és most bizonyosan mezei bokkrétát kötve, valamelyik padon ül: de nem kereste föl, hiszen a büszkeség visszatartotta őt, bármennyire is vágyott utána. Igen — nem tagadhatta, vágyott, egyre forróbban vágyott *Jolán* után. Tetszett neki ez az indulatos, vad, ő hozzá oly érthetetlenül ellenséges érzületű szép gyermek. Sőt úgy érezte néha, mintha komolyan szerelmes volna abba a bájos, eszes, ígész teremtésbe. De ezt a gondolatot mindig ijedten elhárította magától és most már ő is kerülni kezdte a leányt, pedig ke-

resni szerette volna, hogy mindig közelében lehessen.

Jolán csakugyan ott ült egy padon, a fenyvesben, még pedig egészen közel ahhoz a buvóhelyhez, a hová *Zoltán* a fűbe ábrándozni lehevert. Nem köszorut kötött, — azt már meg kötötte, titokban oda is tette a kápolna sírboltjának vasrácsa mögé, — hanem olvasott a padon, azért volt oly esendben.

Egyszer csak a kastély felől erős léptek hangzottak. Pár pillanat múlva *Bakos Béni* alakja tűnt fel a porondon. Kalapját a kezében tartotta, zsebkendőjével az izzadt homlokát törülgette. Arca égett az izgatottságtól. Már messziről kiabált, a mint *Jolán* a padon megpillantotta.

— *Jolán* nagysád! Edes *Jolán* nagysád!

— Mi az? Mi történt, *Béni* bácsi, hogy úgy fel van indulva?

— Nagy esemény,

— Kinevezték?

— Oh nem. Egészen más dolog. *Hartai gróf* megszüntette a házi kezelést és az egész uradalmat bérbeadja.

(Folyt. köv.)

Leszállított árak!

Nagyarányu karácsonyi

NŐI RUHAKELME VÁSÁRT

rendeztünk be és

női divatszöveteket, jó mosó

velezeket, francia batistokat,

Atlas Satin és Delaineket,

harasztkendőket stb.

tetemesen leszállított árakon

árusítunk el.

Egy ruha 116% széles

női divat szövet

1 frt. 80 és 2 frt.

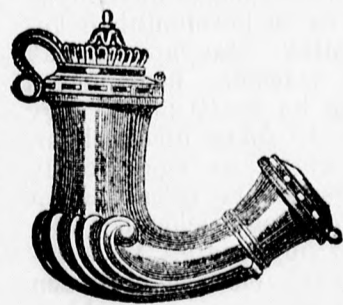
Egy ruha 75% széles

mosó velez

2 frt. 24 kr.

SZABÓ LAJOS FIAI

... Debreczen ...

Valódi tajték pipák és szipkák. Újdonságok szivar és pénztár-

czákból. Alkalmos ajándék tárgyak. Gyermekek játékok legjutányosabb árban beszerezhetők.

Szent-Királyi Tivadar

műipar áru üzletében.

12600
1900 Tk.

Arverési hirdetemény.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság Takács Ferencz ügyvéd által képviselt özv. Kis Jánosné Polgár Juliánna valamint Dr. Kálmánczhey József ügyvéd önkéntes árvesi ügyében a debreczeni kir. törvényszék a debreczeni kir. járásbíróság területén levő a debreczeni 4170 sz. tjkvben A + 2036 hrsza felvett 3322 régi népsor számú házastelekre 3388 kor. meghatározott kikiltási árban Kis Jánosné Polgár Juliánna késedelmes vevő ellen a bánatpénznek elvesztése mellett a végrehajtási újabb árverést elrendeli és annak fogantatására határidőül az 1902 évi december hó 29 napjának delutáni 3 óráját e kir. törvényszék árverési termébe (földszint 13 ajtó) kitűzi.

Az árverés fogantatása végett Oláh Géza bir. végrehajtót kiküldi.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alul is elfog adadni.

A vételár 3 egyelő részletben fizetendő, és pedig, az első részlet az árverés napjától számítandó harmincz nap alatt, a második ugyanazon naptól számítandó 60 napalatt, s a harmadik ugyanazon naptól számítandó 90 alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

Az árverési hirdetemény kibocsátásával egyidejűleg a megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulírott kir. trszk. mint telekkönyvi hatóságnál Debrecen sz. kir. város rendőrségénél és hirdeteményi tábláján tekinthetők meg.

A kir. trszék mint tkkvi hatóság.

Debreczen 1902. október hó 24-én.

Hegedüs
kir. trszéki bíró.

ELSŐ KÉZBŐL LEGJOBBAN VÁSÁROL.

Magyarország legnagyobb hangszergyára réz-, fa-, fuvó- és vonós hangszerekben

STOWASSER J.

os. és kir. udvari hangszergyáros, a cs. és kir. közös és a m. kir. honvéd hadsereg szállítója.

Budapest, II. Lánchíd-u. 3. szám

Legnagyobb választék az összes hangszerekben

Hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinetok, trombiták, cimbalmok.

Általam konstruált TÁROGATÓK 30 forinttól feljebb

Iskola és zongorakiséret ingyen.

HARMONIKÁK legjobb, elpusztíthatlan hangokkal. Különlegesség: acélhangu hangverseny-harmonikák. Sajátminták

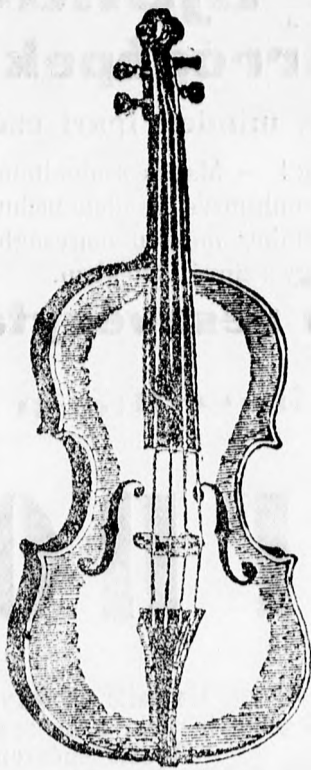
TELJES ZENEKAR FELSZERELÉSEK

== a legutányosabb árban, előnyös feltételek mellett. ==

KEPES ARJEGYZEK

és pedig külön-külön a) hangszerekről, b) harmoniumokról, c) harmonikákról

== INGYEN ÉS BÉRMENTVE. ==

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA.

Egészségügyi hatáság által megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegy törvényvédelme alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg használ. — Ez a balzsam: 1. Felülmulhatatlanul hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségeiben, enyhíti a hurutot és megszünteti a váladékot, elállítja a fájdalmas köhögést és meggyógyítja az ilyen bajokat, még ha idülték is. 2. Kitűnően használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok minden betegségeiben stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglepő gyorsasággal meggyógyítja a gyomorgöresöt, kólikát és hascsikarást. 5. Gyöngéd székelést okoz és tisztítja a vért meg a veséket, megszünteti a lépkört és a mélabut és megerősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnően szolgál fogfájásnál, odvas fogaknál, szájpohadásnál és minden fog- és szájbetegségeknél, megszünteti a felbőgést és a száj meg a gyomor rossz szagát. 7. Külső használatban csodás gyógyszert képez minden sebre, lázas kiütések, sipoly, szemölcsök, égett sebek, fagyott tagok, rüh, koszús bőrkütiések ellen, megszünteti a fejfájás, zugást, szaggatást, köszvényt, fülfájást stb. Vigyázni kell mindig a zöld apácza védjegyre, mely fent látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hozatjuk a gyárból, eredeti karton dobozokban; bérmentve bármely postaiállomásra Ausztria-Magyarországon 13 kis., vagy 6 kettős üveg 4 korona. Bosznia-Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Küldés csakis az összeg előre való utalványozása mellett.

Thierry A. gyógyszerész balzsama és centifolia kenőcse.

Ez a gyógyerejében felülmulhatatlan két szer soha sem romlik meg, hanem ellenkezőleg mentől öregebbek, annál értékesebbé és hatékonyabbakká válnak, sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik, minél fogva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig meghozzák a segílyt és sikert, legalább az orvos megérkezétségéig; természetesen sohasem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, ugynevezett pótszerekhez nyulni, melyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem forduljunk mindenkor csak ezen két rég kipróbált, kitűnő, olesó, megbízható, amellettel teljesen ártalmatlan, világhírű szerhez; melyet minden eshetőségre készen, minden családban készletben kell tartani. Ahol nem lehet valódi minőségben, a valódiság minden ismérvével megkapni, ott rendeljék meg közvetlenül ily cím alatt:

An Apotheker A. Thierry LIMITED Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi raktár Budapesten, Török József gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.

PARIS 1900:
"GRAND PRIX"

A leghasznosabb

karácsonyi ajándékok Singer varrógépek

családi használatra és minden ipari célra.

Egyszerű kezelés! — Nagy tartósság! — Magas szolgáltatási képesség!
Ingyenes tanfolyamok a divatos műhímzés minden technikájában.
Elektromotorok varrógépüzemhez minden nagyságban.
Himzőselyem-raktár nagy színválasztékban.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

TEMESVÁR 1891
ARANY ÉREM.
POZSONY 1899
EZÜST ÉREM

Debrecen Piacz utca 42.

!Felhívás!

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves figyelmét arra felhívni, miszerint szíveskedjék a kenyérvétel alkalmával saját érdekébe a rajta levő vignéteinkra — amely világosan

Orosházi házikenyér

nyomással vannak ellátva, különös figyelemmel lenni, mert csakis az ilyen vignéttel ellátott kenyerek származnak a valódi orosházi házikenyér sütődénkből, a melyeket főzletünkben **Simonffy-utcai (bérház) sütődénkből Piac-utca 79. sz.** továbbá a **Csapó-Faragó-utca sarkán** levő fióküzletünkben árusítunk el

Ezzel egyidejűleg jelentjük, hogy orosházi házikenyér sütődénkből a **házhoz szállítást megkezdjük** és előjegyzéseket mindenkor elfogadunk s azokat pontosan teljesítjük.

Viszonteladók kerestetnek.

Teljes tisztelettel

Gémes Ferenc és Tsa

Orosházi házikenyér sütőde.

LEGNEMESEBB AJÁNDÉKOT

olcsón lehet beszerezni

PACZELT JÁNOS mag és virág czégnél

A hol mindig sok szépszobai **disznóvénny virágzó növény és levágott virág** nagy készlet van, mint **Camelliák, Rózsák** több színben, **Chrysanthemumok** nemes fajából, **Taczeták, Margaretták, Anemonen. Gyöngyvirág márcziusi Ibolyák, Cyklamen, nyári Ibolya** és sok másféle melyikből legfinomabb izléssel

csokrokat készítenek,

vidéki megrendelések pontosan szétküldetnek és csomagolásra nagy gond fordítatik. — Együttal bejelentem, hogy hozottam egy vagonnal

karácsony-fákat,

különböző magasságban. — Felkérem a nagyérdemű közönséget, a ki karácsonyfára igényt tart, nálam megrendelni kegyeskedjen, melyet pontosan házhoz szállítunk

olcsón.

Tömeges megrendeléseket kérve vagyok teljes tisztelettel:

Paczelt János.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.

Fernolendit

A világon legjobb lábbeli **fényesítő és fénycrémvilágos** lábbeliknek mely kiváló sz. ép fényt és tartósságot ad a bőrnek. Elhasznált peesétes sárga vagy barna bőrnek a **Lyosin** egészen új fényt ad

Alapított 1832. Gyári raktár **Bees, I. Schnlerstrasse 21.** Mindenütt kapható

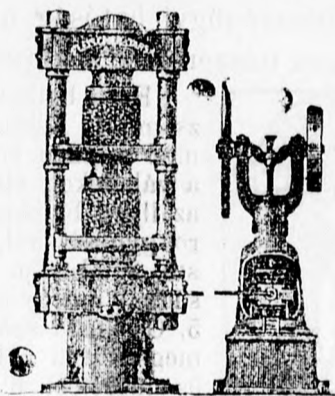
FLEISCHER és TARSÁ

gépgyára

és

vasöntödéje

KASSÁN,
Vám-utca II. sz.

Ajánlja a t.

gazdaközönségnek

a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott gépeit, nevezetesen:

Szeceksavágókat, kéz és járgányhajtásra. Répavágókat s tengeri morzsolókat. Olajsajtókat s olajmagpörkölőket. Olajmag zuzókat. Örlő és daráló malmokat. Progress-tisztító-gépeket, lisztosztató hengereket. Teljes malom-berendezéseket. Továbbá mindennemű szivattyukat,

**gőzgépeket és gőzkazánokat,
szeszgyárberendezéseket stb.**

Gyártmányaink állandó készletét tartjuk gyárunkban.

Bizományi raktár pedig:

SESZTINA LAJOS urnál Debreczenben.

Gyártmányaink árjegyzékét kívánatra bérmentve küldjük.